B

A

O

U

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

(ગુજરાત સરકાર દ્વારા સ્થાપિત)

"જ્યોર્તિમય" પરિસર,
શ્રી બાલાજી મંદિરની સામે, સરખેજ-ગાંધીનગર હાઈવે,
છારોડી, અમદાવાદ-382 481
E-mail: feedback@baou.edu.in
Website : www.baou.edu.in

સત્રીયકાર્ય ઓગષ્ટ – 2017

સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ

AHE-01

પાઠયક્રમ : માનવ પર્યાવરણ

અભ્યાસકેન્દ્રને સોંપવાની છેલ્લી તારીખ
28/02/2018

પ્રિય વિદ્યાર્થી મિત્ર,

બી.એ./બી.કોમ. અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ મેળવવા બદલ આપને અમારા વતી ખૂબ ખૂબ અભિનંદન. આપ દૂરવર્તી શિક્ષણમાં અભ્યાસ કરી રહ્યા છો જેમાં આપની ઉપર અધ્યાપકનું કોઈ અંકુશ નથી. આ પધ્ધતિમાં આપને સ્વંય અનુશાસન અપનાવવું જરૂરી છે. આપને આપના વિષયની ક્રેડીટ અનુસાર આ વિષયમાં દૈનિક 4 કલાક સમય ફાળવવો આવશ્યક છે.

સ્વાધ્યાયકાર્યનું ફોર્મેટ એ આપની સત્રાંત પરીક્ષાના ફોર્મેટ પ્રમાણે જ રાખવામાં આવેલ છે, જેથી અમારી પરીક્ષાની તૈયારી અર્થે યોગ્ય સમજ માટે સ્વાધ્યાયકાર્ય ખૂબ ઉપયોગી છે. સ્વાધ્યાયકાર્યોમાં પૂછવામાં આવેલ પ્રશ્નોના જવાબ આપને મળેલી અભ્યાસ-સામગ્રીમાંથી સીધા જ કોપી કરવાના નથી, આપ જે વાંચન કરો છો, જે સમજો છો, તે આપની પોતાની ભાષામાં લખવાનું રહેશે.

સ્વાધ્યાયકાર્યનું પુનઃમૂલ્યાંકન થતું નથી જો કોઈ વિષયના સ્વાધ્યાયકાર્યમાં ઓછા ગુણ હોય તા ફરીથી લખેલું સ્વાધ્યાયકાર્ય સ્વિકારવામાં આવશે નહીં. જેથી આપ પ્રથમ વખતે જ વ્યવસ્થિત જવાબો લખી જમા કરાવશો. જેથી સારામાં સારા ગુણ મેળવી શકશો અને ઉત્તમ પરિણામ પ્રાપ્ત કરી શકશો.

ખૂબ ખૂબ શુભકામનાઓ સહ,

સ્વાધ્યાયકાર્ય વિભાગ

<u>અગત્યની સૂચનાઓ</u>

- **સ્વાધ્યાયકાર્ય જમા કરાવવાની છેલ્લી તારીખઃ 28/02/2018 છે, તો આ સમય મર્યાદામાં આપે સ્વાધ્યાયકાર્ય લખી જમા કરાવવું જરૂરી છે.**
- **સ્વાધ્યાયકાર્ય જમા કરાવતી વખતે તેની રસીદ લેવી ફરજીયાત છે. જેથી ભવિષ્યમાં સ્વાધ્યાયકાર્યને લગતી કોઈ પૂછપરછ કરવી હોય તેના ઉકેલમાં રસીદ રજૂ કરી શકાય.**
- **તમારા ચેક થઈ ગયેલા સ્વાધ્યાયકાર્ય તમારી સત્રાંત પરીક્ષા પહેલા જ કેન્દ્ર પર રસીદ બતાવી પરત લેવા જેથી પરીક્ષાના વાંચન અર્થે પણ તેને ઉપયોગમાં લઈ શકાય.**
- **બી.એ./બી.કોમ. અભ્યાસક્રમના સ્વાધ્યાયકાર્યમાં પાસ થવા માટે 36 ગુણ લાવવા જરૂરી છે, જો તેનાથી ઓછા ગુણ હોય તો તે સ્વાધ્યાયકાર્યમાં વિદ્યાર્થી નપાસ માનવામાં આવશે, અને તે સ્વાધ્યાયકાર્ય ફરીથી લખવાનું રહેશે.**
- **સ્વાધ્યાયકાર્યના ગુણ વગર ફાઈનલ માર્કશીટ મેળવી શકાશે નહીં.**
- **લખેલા સ્વાધ્યાયકાર્ય જમા કરાવતી વખતે તેની સાથે સ્વાધ્યાયકાર્યનું પ્રશ્નપત્ર ફરજીયાત જોડવું.**
- **આ પછીનું પેજ વિદ્યાર્થીએ પ્રિન્ટ કાઢી તેમાં માંગેલ માહિતી ભરી લખેલા સ્વાધ્યાયકાર્યના પ્રથમ પેજ ઉપર લગાવવું.**

ડૉ.બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
અમદાવાદ

અભ્યાસક્રમનું નામ : ટી.વાય.બી.એ./બી.કોમ.

પાઠયક્રમ નું નામ :માનવ પર્યાવરણ

પ્રશ્નપત્ર : ___________

નોંધણીનંબર : ______________________

અભ્યાસકેન્દ્રનું નામ : ______________

નામ : ______________________

અભ્યાસકેન્દ્ર કોડ નં. : ______________

સરનામું : ______________________

____

____

મોબાઈલ નંબર : ______________________

ઈ-મેઈલ : ______________________

વિદ્યાર્થીની સહી :___________

તારીખ : ___________

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
અમદાવાદ
અભ્યાસક્રમ : બી.એ./બી.કોમ. તૃતીયવર્ષ
પાઠયક્રમ : માનવ પર્યાવરણ
સત્રીયકાર્ય : ઓગષ્ટ- 2017

કુલ ગુણ-100 ઉત્તીર્ણ થવાનું ધોરણ- 36 ગુણ

વિભાગ-ક વિવરણાત્મક શ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ 1500 શબ્દોમાં આપો. (2×20=40)

1 આબોહવા ના વૈશ્વિક સ્વરૂપના પરિપ્રેક્ષ્ય માં ભારતીય આબોહવા વિશે વિગતે ચર્ચા કરો.

અથવા

હવા-પ્રદુષણ પર ભૂ-ભૌતિકીય અસરોની સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.

2 ‘‘પર્યાવરણને લગતા સંશોધનની પ્રાપ્ય માહિતીની અપર્યાપ્તતા જોવા મળે છે’’- પ્રસ્તુત વિધાનની વિગતવાર ચર્ચા કરો.

અથવા

પર્યાવરણીય વ્યવસ્થાપન માટે સામાજિક જનજાગૃતિની આવશ્યકતા જણાવી કોઈપણ બે સ્વૈચ્છિક સંસ્થા વિશે માહિતી આપો.

વિભાગ-ખ મધ્યમ શ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ 1000 શબ્દોમાં આપો.(ગમે તે બે) (2×15=30)

1 નિવસનતંત્ર એટલે શું ? નિવસનતંત્રના ઘટકો અને તેની ક્રિયાશીલતા વિશે ચર્ચા કરો.

2 હવા પ્રદુષણની સ્વાસ્થ્ય પર થતી અસરો વિશે ચર્ચા કરો.

3 શહેરી કરણની પર્યાવરણ પર થતી અસરો જણાવી પર્યાવરણની જાળવણીની વ્યૂહ રચના જણાવો.

4 કૃષિક્ષેત્રે ક્રાંતિના ભાગ સ્વરૂપે આધુનિક કૃષિની અસરો વિશે ચર્ચા કરો.

વિભાગ-ગ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.(ગમે તે બે) (2×5=10)

1 વન્યપ્રાણી જીવન લુપ્ત થવાના કારણોની ચર્ચા કરો.

2 જમીનની ગુણવત્તા સુધારવાની પદ્ધતિઓની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો.

3 કાર્બનચક્ર વિશે વિગતે ચર્ચા કરો.

4 શહેરીકરણની સંસ્કૃતિ પર થતી અસરો જણાવો.

5 ઘરેલૂ કચરાના પ્રકાર જણાવી ચર્ચા કરો.

વિભાગ-ઘ ખાલીજગ્યા પુરો (ગમે તે દશ) (2×10=20)

1 ફૂગના વિષને_________કહેવાય છે.

2 સીસું એક___________પ્રદૂષક છે.

3 અંતરિક્ષ કિરણોથી ઉત્સર્જિત વિકિરણ પ્રતિવર્ષ___________મિલિરથ હોય છે.

4 સાઇનાઇડની અસર તીવ્ર હોય છે કારણ કે તે____________માં પહોંચી જાય છે.

5 ભ્રુણના વિકાસમાં ખામી કરતી નશીલી દવાઓ__________કહેવાય છે.

6 સમગ્ર ઉપખંડ_________ગોળાર્ધમાં આવેલો છે.

7 પ્રોજેક્ટ ટાઇગરની શરૂઆત___________વર્ષમાં થઇ અને તેના માટે નાણાંકીય સાધનો_
______દ્વારા પૂરા પાડવામાં આવશે.

8 ___________પ્રવૃત્તિઓ માટે જંગલ આવરણ દૂર કરવું તે નિર્વનિકરણનું મુખ્ય કારણ છે.

9 જળમાં નાઇટ્રેટ્સનું અધિક્ય___________નામની ગંભીર બિમારી પેદા કરે છે.

10 $6CO_2 + 6H_2O \xleftarrow{\text{શ્વસન}}$ _______________ $+6O_2$

AHE-01